

2.3.2. Célnyelvi környezetben történő tanulás	70
2.3.2.1. Cseregyerekrendszer	71
2.3.2.2. Német szóra járás	74
2.3.3. A német szóra járás és külföldi tanulmányút	77
2.3.4. Összegzés	79
2.3.4. A némettanulás másik hazai példája: Miskolc	80
2.3.5. Osterlamm Efraim nyelvkönyve	82
2.3.6. Felvidékiek Debrecenben	85
2.3.7. Kitekintés más iskolákra	87
2.3.7.1. Sárospatak	87
2.3.7.2. Erdély	88
2.4. Összegzés	92
3. A német nyelv oktatása a Kollégiumban 1790-től a szabadságharcig	95
3.1. Országos oktatáspolitikai állapotok II. József halála után	95
3.2. Német, latin és magyar nyelvűség a korban.....	96
3.3. A nyelvoktatás kérdései a Kollégiumban II. József halálától 1812-ig	99
3.4. A peregrináció és a kollégiumi nyelvtanulás	103
3.5. A kollégiumi német nyelvtanárok 1802–1814 között.....	109
3.5.1. Friedrich Moor tanári működése: 1802–1803	110
3.5.2. Császár József (1803–1805?).....	113
3.5.3. Willich József német nyelvtanár működése Debrecenben 1807–1814 között.....	115
3.6. Nyelvoktatás és oktatási tervezetek (1814–1848).....	119
3.6.1. Halubka Pál nyelvoktatási elképzelései	121
3.6.2. Tanmenetek	125
3.6.2. A magántanítás	136
3.7. Német nyelvkönyvek használata a Kollégiumban	137
3.8. A német szóra járás folytatódik. Fegyelmi ügyek.....	140
3.8.1. Német nyelvű egyházközségek	140
3.8.2.1. Fegyelmi ügyek	141
3.8.2.2. Kísérlet a fegyelmi kérdések megoldására	143
3.8.2.3. Atyai aggodalom	145
3.8.3. Német szóról visszatérők.....	146
3.9. Összegzés	150
4. Az Entwurf.....	152
4.1. Az Entwurf megjelenése, célkitűzései.....	152
4.2. Kollégium szerkezeti változása.....	157

4.3. Az Entwurf hatása a református egyházban a német nyelv helyzetére	158
4.3.1. A hivatalos érintkezés nyelve.....	158
4.3.2. Az Entwurf fogadtatása	162
4.3.2.1. Az iskolai felügyelők.....	162
4.3.2.2. Thun rendelete.....	163
4.4. Tanerők.....	166
4.5. Tantervi változások	171
4.6. A németoktatásban használt tankönyvek	177
4.7. A nyilvános gimnázium korszaka 1853–1859	179
4.7.1. A nyilvánosság elismerése	179
4.7.2. Miniszteri metodológiai utasítás	182
4.7.3. Tanmenet és óraszámok 1853/54 és 1859/60 között.....	186
4.7.4. Tankönyvek	189
4.7.4.1. A tankönyvekről általában.....	189
4.7.4.2. A korszak német nyelvkönyvei	191
4.7.5. Az oktatás nyelve, a németesítés kérdése.....	196
4.7.6. Német hatás az akadémiai tagozaton és az egyházkerületben	199
4.7.7. Viták a német nyelv körül	200
4.7.8. Az autonóm gimnázium korszaka. Kísérlet az Entwurf átformálására	208
4.7.9. A nyilvánosság elvesztése.....	209
4.8. Összegzés	215
5. Németet tanuló magyar diákok és a Kollégiumban tanuló nemzetiségiek 1801–1868 között a <i>Series Studiosorum</i> alapján.....	217
5.1. Német szóra menő diákok	220
5.2. Németül már tudó magyar diákok	233
5.3. Nemzetiségiek a Debreceni Református Kollégiumban	249
5.3.1. Bevezetés.....	249
5.3.2. Nemzetiségiekről általában	251
5.3.3. Németek.....	256
5.3.4. Románok	264
5.3.5. Szerbek	270
5.3.6. Szlovákok	277
5.3.7. Zsidók	281
5.3.8. Nemzettudat a beiratkozott idegen anyanyelvűeknél.....	287
5.3.9. Morvák	289
5.3.10. A nemzetiségiek némettudása	290
5.3.11. Összevetés Eperjessel.....	291

5.4. Összegzés	293
6. Összegzés	295
7. Függelék	304
7.1. A kollégiumi németoktatás első dokumentuma (1770).....	304
7.4. Szilágyi János levele	307
8. Források.....	312
8.1. Levéltári források	312
8.2. Kiadott források.....	312
9. Irodalomjegyzék.....	314